

boeren voor de natuur

**Tussentijdse
rapportage
2025**

Stichting The Butterfly House

Inhoud

- 4 inleiding
- 6 samenvatting
- 8 activiteiten
- 34 publiciteit
- 36 bereik
- 38 financiële verantwoording
- 44 planning 2026
- 46 codes culturele sector

Stichting The Butterfly House
Oranjeplein 9
6241 EN BUNDE

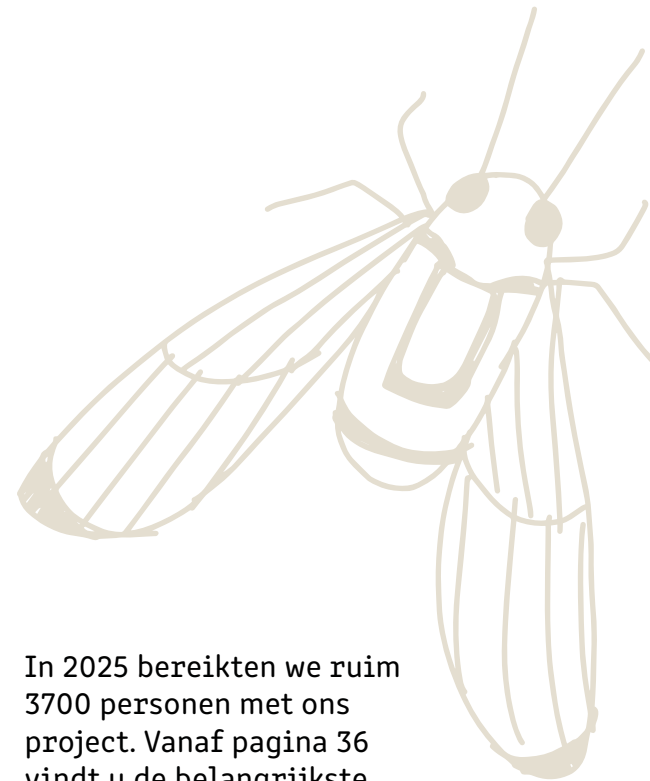
www.thebutterflyhouse.nl
info@thebutterflyhouse.nl

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en tevens de derde tussentijdse rapportage van het project 'Boeren voor de Natuur'. Het verslag gaat in op de activiteiten van het project 'Boeren voor de Natuur' en enkele belangrijke momenten voor de stichting in 2025.

Het verslag begint met een kleine samenvatting van het afgelopen jaar en vervolgens een overzicht van de uitgevoerde activiteiten.

Het hoofdstuk publiciteit laat zien welke aandacht ons project het afgelopen jaar heeft gekregen.

In 2025 bereikten we ruim 3700 personen met ons project. Vanaf pagina 36 vindt u de belangrijkste kengetallen van dit jaar; het bereik en de financiële verantwoording. Op pagina 38 vindt u de planning voor 2026.

Samenvatting 2025

2025 was een jaar vol activiteit voor het project Boeren voor de natuur. Vanuit het veld Op 't Rentelen in Bunde werd het hele jaar door gewerkt aan de ecologische ontwikkeling van het perceel, aan educatie en aan het verbinden van mensen met het cultuurlandschap. Het voorjaar stond in het teken van flora wandelingen, observatierondes en soorteninventarisaties, waarbij

ecologen en vrijwilligers samen de biodiversiteit van het veld in kaart brachten. De zomer bracht een reeks workshops over bijen, hagedissen en veldbeheer, aangevuld met een gastles aan studenten van de HKU en een presentatie op de PIT Cultuureducatie Markt. In augustus werd de stichting zichtbaar op Cultura Nova in Heerlen, waar De Hooiwagen voor het derde jaar op rij bezoekers meenam

in het verhaal van het Limburgse cultuurlandschap.

Naast de veldactiviteiten werd in 2025 ook buiten het veld gebouwd aan verbinding. De Jamkasten Route in Bunde en Kasen werd gelanceerd, de Ontdektas mini-Maaseiland De Weerd verscheen bij het Bonnefantenmuseum en het kunstfestival Blunderen bracht drie weekenden lang kunst, performance en dialoog naar Op 't Rentelen. Het jaar werd feestelijk afgesloten met de tweede editie van het Oogstfeest. De ecologische resultaten zijn veelbelovend: 193 soorten zijn inmiddels vastgelegd in het veld, door 33 verschillende waarnemers. Het veld dat ooit een monotone begroeiing van Engels raaigras kende, is zichtbaar en meetbaar aan het transformeren tot een kruidenrijk grasland vol leven.

Activiteiten

Sleepiste Op 't Rentelen

10 januari 2025

Op 10 januari 2025 werd het veld Op 't Rentelen opengesteld als sleepiste. Iedereen was welkom om te komen sleeën.

Na een zonnige ochtend was de sneeuw van de boomtakken gevallen, maar het veld lag nog volop bedekt met een dikke sneeuwlaag. Bij zonsondergang werd een laatste inspectie uitgevoerd. Met de vorst van de komende nacht in het vooruitzicht werd de piste goedgekeurd. Tot in de middag bleef het vriezen; later op de dag zou dooi kunnen intreden. De dag werd goed bezocht: er waren al volop sleetjes in het veld te zien.

Winterbeheer en plaatsing wildwerend hekwerk

Op 21 februari 2025 rondde het Greenteam een periode van intensief winterbeheer af in het veld Op 't Rentelen. In de voorafgaande wintermaanden werden de randen van het veld opgeschoond, omgevallen bomen verwijderd en het vrijgekomen hout in een hoek van het veld gestapeld als leefplaats voor insecten.

Wilde zwijnen

Tegelijkertijd zag het beheerteam zich genoodzaakt maatregelen te treffen tegen wilde zwijnen. Door het rijke bodemleven trok het veld relatief veel zwijnen aan, die op zoek waren naar insecten die helpen bij het neutraliseren van buikpijn na het eten van eikels. Omliggende velden met minder ontwikkeld bodemleven boden dit aanbod niet. Met behulp van wildcamera's werd in kaart gebracht

welke dieren het veld bezochten en via welke routes zij binnenkwamen.

Bij het nemen van maatregelen werd bewust rekening gehouden met dieren die wel welkom zijn. Via dassentunnels, hagen en lagere doorgangen behielden reeën, dassen, hazen en ander wild toegang tot het terrein.

De voornaamste redenen om in te grijpen waren de bodemverstoring, het terugzetten van de natuurlijke successie en het verdwijnen van kruiden en de daarmee samenlevende insecten. Omdat geen vergoeding voor de schade beschikbaar was, werd gekozen voor mobiel schrikdraad dat speciaal geschikt is voor zwijnen – een flexibel systeem dat na afloop van de pachtperiode ook op andere locaties inzetbaar is.

Rondleiding Kasteel Wijlre Estate
23 februari 2025

Op 23 februari 2025 werd op uitnodiging van Kasteel Wijlre Estate een rondleiding verzorgd op de buitenplaats in Wijlre. Tien jaar eerder werd voor het eerst een stap over de brug van het kasteel gezet, wat uitgroeide tot een vriendschappelijke band met de eigenaren en verzamelaars Marlies en Jo Eyck.

Tijdens de wandeling werden deelnemers meegenomen over het landgoed. Onderwerpen die aan bod kwamen waren de stinzenplanten, de relaties tussen insecten en hun waardplanten,

regeneratie als invalshoek voor het beheer van een landgoed en de wildwissels van de dieren die er leven. Daarnaast werd stilgestaan bij het onderzoek naar de transformatie van het meconium van vlinders en de daaruit voortgekomen aankoop van werk voor de gezamenlijke tentoonstelling met Bonnefanten.

Ook het herstelplan voor de tuinen en het bosdeel van het landgoed, opgesteld na de watersnoodramp in 2021, kwam aan de orde. Het was een prachtige, lenteachtige wandeling.

foto's: Kasteel Wijlre Estate

Herinrichting De Hooiwagen,
project De Weerd
10 maart 2025

In 2025 realiseerden Sandra & Stefan op eigen titel het kunstwerk De Weerd bij Bonnefanten.

De Weerd is een tijdelijke tuin als kunstwerk op het voorplein van het Bonnefantenmuseum in Maastricht. Vorm en inrichting zijn gebaseerd op de waard langs de Maas: het vlakke gebied rondom de rivier. Op basis van veldonderzoek werden materialen en zaden die door de Maas waren meegevoerd samengebracht met boomstronken en planten in een eigentijdse ecologische installatie. Met dit project zijn de vele verhalen van

de Maas naar de stad en het museum gebracht, bekeken vanuit het perspectief van flora en fauna.

Op 10 maart 2025 werd het mobiele museum De Hooiwagen opnieuw ingericht als onderdeel van het project De Weerd. In de Hooiwagen maken bezoekers op een toegankelijke en interactieve manier kennis met de verhalen, natuur en achtergronden van het project.

Museumnacht Maastricht

10 april 2025

Op 10 april 2025 namen wij deel aan Museumnacht Maastricht, dit jaar bij het Bonnefantenmuseum. Van 20:00 tot 23:00 uur stond De Hooiwagen – ons mobiele museum – op het voorplein van het Bonnefanten. Het was de eerste keer dat bezoekers het mobiele museum konden betreden met daarin de onderzoeksresultaten en het kunstwerk dat ontstaan en verzameld is tijdens het onderzoek naar De Weerd. Ook De Weerd zelf was die avond speciaal uitgelicht en te bezoeken.

De avond werd een groot succes. We mochten een divers publiek verwelkomen: jong en oud, gezinnen, studenten en buurtbewoners kwamen langs om het ecologische kunstproject te ontdekken. Het project bleek een natuurlijk vertrekpunt voor gesprek – over kunst, natuur en onze verhouding tot de stedelijke omgeving vanuit ecologisch perspectief. Juist de mix van bezoekers, die ook onderling met elkaar in gesprek gingen, maakte de avond bijzonder. We kijken terug op een prachtige en drukke nacht in Maastricht.

De Hooiwagen was tevens bij Bonnefanten op 10 mei en 28 september.

Flora wandeling
23 april 2025

Op 23 april 2025 vond de eerste activiteit van het jaar plaats binnen het project Boeren voor de natuur. Tijdens een flora wandeling werden deelnemers meegenomen door het Bunderbos en het veld Op 't Rentelen.

De wandeling stond in het teken van de relatie tussen bodem en vegetatie. Aan de hand van de verschillende grondsoorten in het gebied werd toegelicht hoe deze de plantengroei beïnvloeden. In het veld Op 't Rentelen werd gezocht naar bladrozetten van kruiden die in de komende maanden voor bloei zullen zorgen. Daarnaast werd vastgesteld dat de ratelaar zich verder door het veld verspreidt – een positieve ontwikkeling voor de biodiversiteit. De dag werd afgesloten met de waarneming van de voorjaarsvorm van het landkaartje, een vlinder die in het najaar een geheel ander uiterlijk heeft.

De activiteit werd goed bezocht en droeg bij aan de bewustwording van deelnemers over de ecologische waarde van het gebied.

Observatieronde Op 't Rentelen

10 mei 2025

Op 10 mei 2025 werd een observatieronde uitgevoerd in het veld Op 't Rentelen, een perceel van 1,3 hectare dat deel uitmaakt van het project Boeren voor de natuur.

Beheer en toekomstperspectief Over ongeveer anderhalf jaar loopt de huidige pachtperiode van zes jaar af. In het kader van de toekomstplannen wordt een overstap overwogen naar een boerderij met huisweide, waar naast natuurbeheer ook groenteteelt via regeneratieve landbouwmethoden mogelijk wordt. De observatierondes zijn erop gericht inzicht te krijgen in de effecten van het huidige beheer op de ecologische ontwikkeling van het veld.

Ecologische ontwikkelingen Het veld laat een opmerkelijke transformatie zien. Wat eerder een monotone begroeiing van Engels raaigras was, heeft zich ontwikkeld tot een kruidenrijk grasland met een grote variatie aan soorten en leven. De verdere verspreiding van de ratelaar op plekken waar deze eerder niet voorkwam, wordt als een positief teken gezien: de plant onderdrukt grassen en geeft kruiden de ruimte om zich te vestigen.

Tijdens de ronde werden de volgende waarnemingen gedaan:

- De zeldzame grote groene tor werd waargenomen in het veld.
- Het landkaartje, in voorjaarstenuue, werd aangetroffen terwijl het zich opwarmde in de zon.
- Rupsen van het oranjetipje werden gesignaleerd.
- De beemdkroon heeft zich verder over het perceel verspreid.

Reflectie De ontwikkelingen bevestigen het belang van actief beheer. In een dichtbevolkt en intensief gebruikt landschap als Nederland is gerichte menselijke sturing onmisbaar om biodiversiteit te bevorderen. Juist de overgangszones en afwisseling in het landschap blijken bepalend voor de soortenrijkdom.

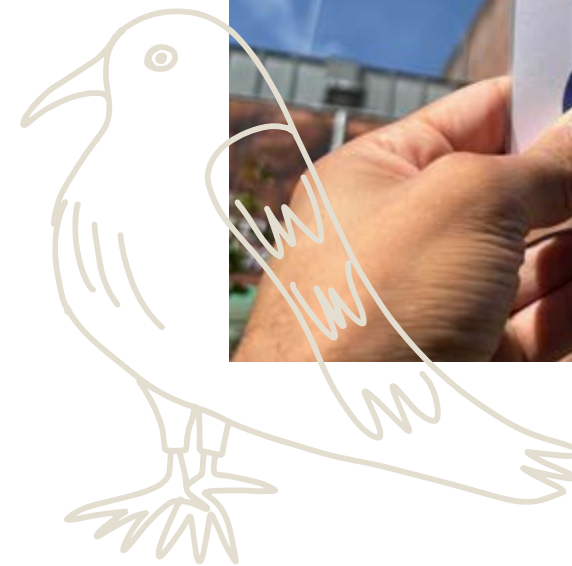
DAGELIJKS Ontdektas mini- Maaseiland 'De Weerd'

Lancering Ontdektas
mini-Maaseiland 'De
Weerd' 13 mei 2025

Op 13 mei 2025 werd een nieuwe Ontdektas gepresenteerd bij het Bonnefantenmuseum in Maastricht. De Ontdektas mini-Maaseiland 'De Weerd' is ontwikkeld als educatief product gekoppeld aan het ecologisch kunstwerk De Weerd.

Achtergrond Na het succes van de eerste Ontdektas werd opnieuw de opdracht gegeven om een educatief pakket te ontwikkelen dat bezoekers uitnodigt om op een actieve en

onderzoekende manier met de stedelijke natuur in aanraking te komen. De centrale vraag die de tas stelt: hoe kunnen versteende stadspaleinen in de toekomst leefbaarder worden voor dieren en mensen, en wat ontbreekt er volgens jou zelf in de openbare ruimte?

Inhoud en opzet De Ontdektas nodigt kinderen en volwassenen uit om op pad te gaan door de Maastrichtse binnenstad, de parken en langs de Maas. Deelnemers observeren, leren en tekenen hoe de stad er volgens hen uit zou moeten zien voor de dieren die er leven. De educatieve opdrachten werden ontwikkeld in samenwerking met Eva Van den Hove. De vormgeving en illustraties zijn verzorgd door Aline Ploeg.

Beschikbaarheid De Ontdektas mini-Maaseiland 'De Weerd' is vanaf 13 mei 2025 verkrijgbaar bij het Bonnefantenmuseum zolang de tuin aanwezig is op het voorplein

Workshop 'Bouw een Biotoop voor de Levendbarende Hagedis'

31 mei 2025

De dag stond in het teken van de levendbarende hagedis: een bijzondere reptielensoort waarvan de leefomstandigheden en overlevingskansen centraal stonden. Het programma combineerde kennisoverdracht met praktische werkzaamheden in het veld.

De ochtend werd geopend met een monitoringsronde, waarbij eerder neergelegd tapijttegels werden gecontroleerd op aanwezigheid van herpetofauna. Dit leverde een groot aantal hazelwormen op – een van de soorten waarop gehoopt werd. Aansluitend verdiepten deelnemers zich in de ecologie van de levendbarende hagedis en werd gestart met de aanleg van een geschikt

biotoop, opgebouwd uit natuurlijke materialen die de hagedis de mogelijkheid bieden te zonnen en te schuilen.

Na een lunch, verzorgd door het kookteam, werd het biotoop afgerond. Tijdens de werkzaamheden werd een larve van de neushoornkever aangetroffen – een zeldzame en opmerkelijke vondst.

Resultaat Aan het einde van de dag was een nieuw leefgebied voor de levendbarende hagedis aangelegd in het veld. Naast de praktische opbrengst was de dag waardevol vanwege de kennisdeling en de uitwisseling van ervaringen tussen deelnemers.

Soorteninventarisatie

14 juni 2025

Op 14 juni 2025 werd onder leiding van ecooloog Wouter Jansen een uitgebreide soorteninventarisatie uitgevoerd in het veld Op 't Rentelen. Het doel van de dag was om zoveel mogelijk soorten te observeren en vast te leggen, en deelnemers vertrouwd te maken met de basisprincipes van determinatie en natuurobservatie.

Ochtend: leren kijken De dag begon met een introductie over het vastleggen van waarnemingen in het veld. Vervolgens gingen deelnemers naar buiten met de opdracht om zonder hulpmiddelen zoveel mogelijk verschillende grassoorten te onderscheiden. Dit onderdeel was minder gericht op het benoemen van soorten, maar vooral bedoeld om een fundamentele vaardigheid te oefenen: gericht en nauwkeurig leren kijken als basis voor determinatie.

Middag: onderzoek in groepen Na een uitgebreide vegetarische lunch, verzorgd door het kookteam, werd in groepen het veld verder verkend. Deelnemers maakten kennis met diverse onderzoeksinstrumenten, waaronder sleepnetten en loepjes. Ook werd gedemonstreerd hoe een gewone paraplu als alternatief valscherp kan dienen om insecten op te vangen voor determinatie – een eenvoudige maar doeltreffende methode.

Resultaat De inventarisatie leverde een rijke oogst op aan vastgelegde insecten, vlinders, planten en andere flora en fauna. Minstens zo waardevol was de opgedane kennis over observatiemethoden en het belang van het systematisch vastleggen van soorten voor het begrip van de biodiversiteit in het veld.

Presentatie en excursie: Bijen, Hommels en Solitaire Bijen

28 juni 2025

Op 28 juni 2025 vond een presentatie en excursie plaats onder begeleiding van Wankja Ferguson, ecologisch ontwerper en specialist in beplanting voor bijen en vlinders. De activiteit werd gehouden in en rond het veld Op 't Rentelen en het Bunderbos.

Programma De dag opende met een introductie over bijen, solitaire bijen en hommels: wat deze soorten nodig hebben om te overleven en welke bijdrage mensen zelf kunnen leveren aan hun voortbestaan. Aansluitend werd het veld ingegaan om te observeren

welke soorten er leven in en rond Op 't Rentelen en hoe deze te determineren zijn. Na een vegetarische lunch, verzorgd door het kookteam, werd de terugweg genomen via het Bunderbos. Onderweg werden alle aangetroffen soorten gedetermineerd en vastgelegd.

Lancering Jamkasten route Bunde–Kasen

23 augustus 2025

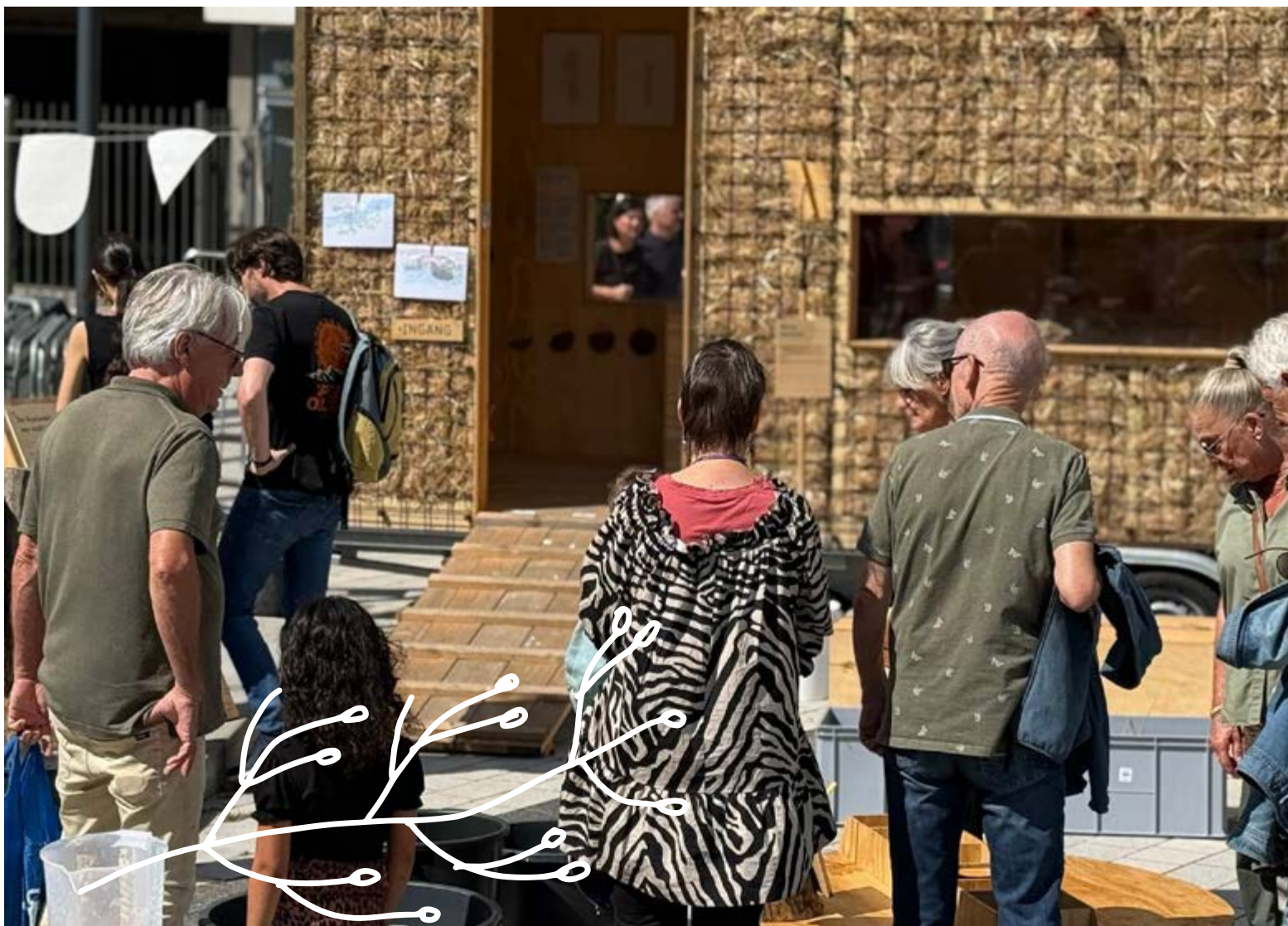
Op 23 augustus 2025 werd het eerste jamkastje geplaatst langs de nieuwe wandelroute tussen het station van Bunde en het landgoed aan de rand van de buurtschap Kasen. De Limburger was aanwezig bij deze lancering en berichtte er dezelfde dag over, zowel digitaal als later in de papieren editie.

De jamkasten De jamkasten vormen de kern van dit nieuwe initiatief. De kasten zijn vervaardigd door ambachtslieden en kunstenaars en worden geplaatst langs een route door Bunde en Kasen. In de kasten vinden passanten producten van het land: groenten, fruit, bloemen of andere opbrengsten van eigen bodem. Het initiatief wil mensen verbinden – met elkaar en met het cultuurlandschap om hen heen. Zoals Stefan Cools en Sandra van den Beuken het verwoordden in De Limburger: *“Een appel van eigen land of bloemen uit eigen tuin: dat is altijd zoveel lekkerder of mooier dan wat we in de supermarkt kopen.”*

De makers De zeven kasten zijn gemaakt door: Ut Zunneke, Stannie van Waardenburg samen met haar vader Paul Schreurs, Ralph Hof, Nienke Klaar met haar kinderen, Monique Satijn en Bunde Nu Samen.

Op 13 september 2025 werd de Jamkasten Route officieel geopend met een wandeling langs alle geplaatste kasten, in aanwezigheid van de makers zelf.

Deelname Cultura Nova festival

30 augustus – 7 september 2025

Van 30 augustus tot en met 7 september 2025 was de hooiwagen aanwezig op Cultura Nova, het internationale theaterfestival in Heerlen. Net als in voorgaande jaren stond het cultuurlandschap centraal, dit keer met het verhaal van de rivier als verbindende lijn door het landschap.

Programma en publiek De eerste festivaldag zette direct de toon: de bezoekersaantallen waren hoog en de reacties uitgesproken positief. Terwijl volwassen bezoekers binnen werden rondgeleid, konden gezinnen buiten

actief aan de slag met het programma. De combinatie van educatie, beleving en dialoog bleek opnieuw een sterk concept.

Voor het derde jaar op rij konden bezoekers worden meegenomen in de wereld van flora en fauna, en werd samen door de ogen van de natuur gekeken naar het Limburgse cultuurlandschap. Dit leverde open gesprekken op en nieuwe verbindingen — juist nu onmisbaar voor het vormen van een nieuwe visie op het platteland.

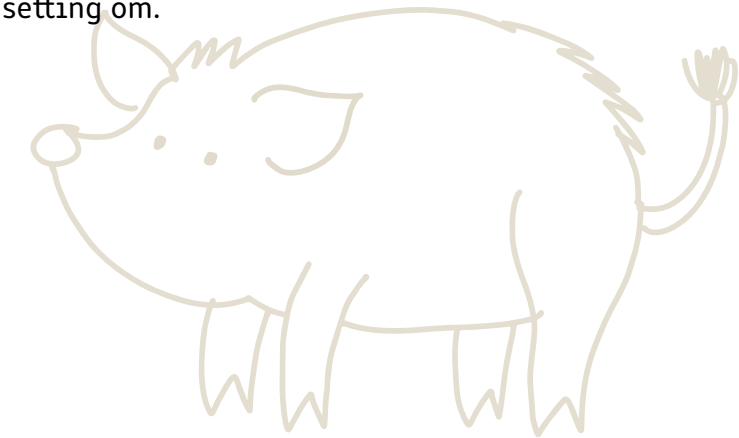

Gastles HKU Minor Arts & Ecology
16 september 2025

Op 16 september 2025 werd een groep studenten van de HKU, Minor Arts & Ecology, ontvangen voor een kennismaking met de praktijk en de achtergrond van de stichting. De studenten werden meegenomen door het ontstaan van de organisatie en het beheer van het cultuurlandschap.

Vorbereiding en dialoog Doordat de studenten zich vooraf hadden verdiept in een eerder interview in Mister Motley – geschreven door Lieneke Hulshof – was er ruimte voor een inhoudelijk en verdiepend gesprek. Bij ontmoetingen met studenten staat de dialoog centraal, niet de monoloog. Dat leverde ook ditmaal verrassende inzichten op.

Thema's De gesprekken gingen onder meer over de vraag hoe veldonderzoek museaal gepresenteerd kan worden, en over de complexiteit van het werken met natuurlijke materialen in museale contexten. Een opvallende uitkomst voor de studenten was het inzicht dat een veld zelf ook als presentatieplek kan functioneren – buiten de traditionele museale setting om.

Deelname PIT
Cultuureducatie Markt
2 oktober 2025

Op 1 oktober 2025 werd deelgenomen aan de PIT Cultuureducatie Markt, waar het educatieprogramma voor basisscholen werd gepresenteerd aan docenten van diverse scholen.

Het programma Voor de onder-, midden- en bovenbouw is een volledig educatieprogramma ontwikkeld rond de thema's natuur, kunst en erfgoed. Leerlingen gaan als jonge onderzoekers aan de slag met onderwerpen als de bodem en water, en ontwerpen een egelvriendelijke schoolomgeving. Door de ogen van de egel, de das

en de steenuil leren zij over het cultuurlandschap. Onderliggende vakgebieden als taal, rekenen en aardrijkskunde zijn verweven in het programma, dat alle zintuigen activeert.

Via deelname aan de markt hebben zich ruim 15 klassen aangemeld voor het educatieproject van Boeren voor de Natuur.

Tweede editie Oogstfeest

5 oktober 2025

Op 5 oktober 2025 vond de tweede editie van het Oogstfeest plaats in het veld Op 't Rentelen. Het weer werkte niet de hele dag mee, maar dat deed geen afbreuk aan het succes van het evenement.

Het evenement Ondanks wisselvallige weersomstandigheden kwamen bezoekers in grote getale naar het veld. Standhouders deelden niet alleen hun producten, maar ook de verhalen erachter. Workshops boden deelnemers nieuwe ervaringen, kennis en technieken. De aanwezigheid van de ondersteunende fondsen was zichtbaar in het veld.

Het Oogstfeest is mede mogelijk gemaakt dankzij de inzet van velen. Een grote groep vrijwilligers die door weer en wind het evenement hebben opgebouwd en draaiende gehouden, de standhouders voor hun enthousiasme en openheid, de workshopgevers voor hun kennis en begeleiding en alle bezoekers die het slechte weer trotseerden om naar Op 't Rentelen te komen.

Workshops Tijdens het oogstfeest werden ook diverse workshops gegeven. De workshops duurden elk ongeveer een uur en waren na inschrijving kosteloos te volgen, met een maximum van tien deelnemers per workshop. Het aanbod was breed en weerspiegelde de thema's natuur, ambacht en cultuurlandschap die het jaar hebben bepaald: Kruidenwandeling onder leiding van Anne van der Linden; viltten met Kim van Waardenburg; fruitsnoeiworkshop verzorgd door De Brindl en Limburgs Landschap; fermenteren door Luboschland; een bushcraft workshop vuur maken door Bushcraft Heuvelland; een handwerkworkshop van Maasstitch; en als onderdeel van het kunstfestival Blunderen een workshop imaginaire paleoplanten en -fossielen tekenen onder begeleiding van Alexandra Crouwers.

Opening kunstfestival Blunderen

5 oktober 2025

Tijdens het Oogstfeest op 5 oktober 2025 werd tevens het kunstfestival Blunderen officieel geopend. De opening vormde een belangrijk moment binnen de dag en markeerde de start van drie opeenvolgende festivalweekenden.

Het festival Blunderen is een kunstfestival in de buitenlucht dat ruimte wil geven aan klimaatmislukkingen en de complexe verhouding tussen mens en natuur. Klimaatangst, landschapspijn en milieuschuld zijn zwaarbeladen begrippen die die verhouding beschrijven. Het festival omarmt het falen als vertrekpunt: wie struikelt, heeft in de eerste plaats geprobeerd. Blunderen viert dat gegeven met kunst, en nodigt bezoekers uit om te dromen, te falen, te leren en te genieten.

Opening Het festival opende met de presentatie van het werk van Alexandra Crouwers. De installatie is dagelijks te ervaren in het veld via een informatiebord en een mobiele telefoon, tot eind oktober.

Kunstfestival Blunderen: Performance Esther van der Heijden

11 & 12 oktober 2025

Op zaterdag 11 en zondag 12 oktober 2025 gaf beeldend kunstenaar Esther van der Heijden in samenwerking met Bodine Sutorius twee performances in het kader van het kunstfestival Blunderen.

De performance De performance volgde de sporen van menselijk handelen in het landschap en de veranderingen die daaruit voortkomen. Als collage van performance, geluid, sculptuur en kostuum onderzocht het werk de spanningen tussen optimistische interventies en onbedoelde gevolgen, tussen economische en ecologische prioriteiten, en tussen de veerkracht en kwetsbaarheid van de natuur in de context van menselijke blunders. De tocht voerde bezoekers door de bossen, over het oude stort, langs de akkers en door het veld Op 't Rentelen.

Randprogramma De dag werd omlijst met een uitgebreid programma. Na afloop van de performance vond een artist talk plaats, waarbij Joep Vosseveld het gesprek aanging met de kunstenaars. Zowel vooraf als tijdens het nagesprek stond het thema blunderen centraal: experimenteren betekent fouten maken, leren en opnieuw beginnen – als enige weg naar vooruitgang. Aansluitend werd genoten van een veganistisch eetbaar landschap, ontworpen en bereid door Aline Ploeg, waarbij deelnemers samen een landschap ontwierpen, verbeeldde en proefden zoals zij dat in de toekomst zouden willen zien.

Kunstfestival Blunderen: Performance Jae Pil Eun

18 & 19 oktober

Op 18 & 19 oktober 2025 vond het tweede weekend van Blunderen plaats, met een gevarieerd programma dat zintuiglijke beleving, performance en creatieve workshops combineerde.

Bosbadwandeling De dag opende met een bosbadwandeling onder begeleiding van Richard Limpens. In stilte werd door het Bunderbos gelopen, met als doel de zintuigen opnieuw open te stellen voor de natuurlijke omgeving en voor zichzelf. Deze bewuste, zintuiglijke ervaring vormde de basis voor de rest van de dag.

Performance Blue Moon Na de lunch werd de sfeer van de ochtend meegenomen naar de performance Blue Moon van Jae Pil Eun, uitgevoerd samen met Nadh Lingyun. Aanwezigen werden uitgenodigd om zelf deel te nemen aan de performance. Aansluitend bood een mini-workshop de mogelijkheid te ervaren hoe nauwelijks waarneembare geluiden kunnen worden omgezet naar een andere zintuiglijke ervaring.

Workshop Bric a Brac De dag werd afgesloten met een workshop door het Belgische collectief Bric a Brac, gecombineerd met een borrel. Geheel in de geest van Blunderen nam het collectief deelnemers mee op zoek naar patronen in de natuur, om deze vervolgens over te zetten op papier. Het was een les in kijken – en vooral in samen creëren zonder vastomlijnd plan, waarbij alles goed is en fouten niet bestaan.

Het derde weekend van Blunderen is vanwege slecht weer verplaatst naar mei 2026

Publiciteit

Diverse media hebben aandacht gegeven aan ons project in 2024.

[L1 Cultuurcafe 8 september](#) bezoek tijdens Cultura Nova

[De Limburger 23 september](#) Presentatie Jamkasten route

[De Limburger 29 september](#) Oogstfeest 2025

[De Limburger 5 oktober](#) Kunstfestitval Blunderen

Voorpagina TV Radio Online Evenementen L1Alaaf OverL1 We

► Lees voor

De Hooiwagen, verhalen over het ontstaan van het Limburgse landschap

8 september 2025, 13:58 • 1 minuut leestijd

De Hooiwagen in Heerlen
© Cultura Nova

Maak kennis met de bijzondere diersoorten die in Limburg voorkomen en leer over de rol van de mens in de natuur. Dat is De Hooiwagen.

KLIMAAT

The Butterfly House Bunde en Bonnefantenmuseum slaan handen ineen voor groen kunstfestival ‘Blunderen’

Merel Visscher

Verslaggever Heuvelland en Maastricht

Luisteren

Delen

05-10-2025, 16:38

Blunderen is een nieuw openlucht kunstfestival van The Butterfly House en het Bonnefanten © Esther van der Heijden

Bunde ‘Blunderen’ is een nieuw kunstfestival, waarbij kunstenaarsduo Stefan Cools en Sandra van den Beuken van The Butterfly House in Bunde een samenwerking aangaat met het Bonnefanten.

35

Bereik

PROJECT THEMA	ONDERDEEL	2023	2024	2025	TOTAAL
Natuur & landschap	Citizen science & art workshops (14 activiteiten, 15 deelnemers)	-	68	60	128
	Citizen science & art, veldbezoeken op eigen initiatief	20	13	15	48
	Incidentele onderzoekers via Photobooth (3 photobooths)	40	40	25	105
	Landschapsateliers (15 werkdagen, 10 deelnemers) / werkdagen met Green team	24	92	60	176
	Workshops (9 workshops, 15 deelnemers)	33	105	62	200
	Downloadbare wandel- en fietsroutes	0	12	142	154
Kunst	Kunst manifestatie (3x8 weekenden, 100 bezoekers per weekend)	-	515	45	560
	Educatie (40 scholen, 25 kinderen per klas)	-	30	175	205
	Ontdektas (gedurende 26 weekenden per jaar, 5 tassen per weekend, 4 personen per gezin)	-	±20	±30	50
Erfgoed	Hooiwagen (24 x een festivaldag, 250 bezoekers per dag)	1.450	1.900	2.800	6.150
	Jam-kasten(Jam-kasten 7 stuks)	-	-	7	
	vlaggen en vaandels (10 vlaggen gemaakt door 1 persoon)	-	12	-	12
Cross-over	Oogstfeest (3 x 1 weekend, 250 bezoekers per weekend)	-	350	350	625
	Verwerking resultaten				
	Totaal bereik in personen (3 jaar)	1.567	3.084	3.837	8.488

Toelichting bereik

Voor de meeste projectonderdelen liggen we goed op schema om de doelstellingen te behalen. Bij de meeste onderdelen hebben we een zeer goed bereik.

Bij een aantal projectonderdelen geldt nog altijd dat het (potentiele) gevaar van de wilde zwijnen bezoekers tegenhoudt. Hierdoor zijn er minder bezoekers in het veld. Het aantal deelnamen aan de veldbezoeken op eigen intiatief en de inzendingen via de photo booths blijven daarmee achter bij het voorgestelde bereik. Ook het aantal deelnemers aan de Ontdektas blijft hierdoor achter. Overigens bewijst de Ontdektas die we voor Bonnefanten hebben gemaakt dat het concept werkt; deze Ontdektas is sinds de lancering een groot succes.

De wandel en fietsroutes zullen ook dit jaar nog gepromoot gaan worden waardoor hopelijk het aantal downloads toeneemt.

De kunstmanifestatie van 2025 had een andere insteek waarbij we ons richtten op kleinere groepen bezoekers die een unieke ervaring kregen. Daarnaast wordt een deel van het project in 2026 uitgevoerd worden.

Het educatieproject is in het schooljaar 2025-2026 in volle gang. We verwachten dat we dit project dit schooljaar volledig af gaan ronden.

In 2026 zijn 7 jamkasten gerealiseerd. Het Oogstfeest is ondanks het erg slechte weer toch zeer goed bezocht.

Financiële verantwoording

Kosten tot en met 2025

PROJECT ONDERDEEL	OMSCHRIJVING	BUDGET (2023 - 2026)	KOSTEN 2023 & 2024	KOSTEN 2025	TOTAAL UIT- GEGEVEN
Natuur & Landschap					
14 x Citizen science & art	Vorbereiding	€ 2.700,00	€ 2100,00	-	€ 2100,00
	Uitvoering velddagen incl. Begeleiding en lunch	€ 7.783,00	€ 2552,52	€ 117,89	€ 2670,40
	Onderzoeks materiaal & attentie onderzoekers	€ 3.600,00	€ 307,95	€ 345,92	€ 653,87
	Kunstwerk om onderzoeks materiaal en resultaten te verzamen en documenteren	€ 2.523,00	€ 1205,43	-	€ 1205,43
Subtotaal		€ 16.606,00	€ 6165,89	€ 463,80	€ 6165,89
33 x Werkdagen & workshops	Werkdagen incl. lunch	€ 675,00	€ 194,38	-	€ 194,38
	Workshops incl. Begeleiding en lunch	€ 6.030,00	€ 3300,66	€ 900,00	€ 4200,66
Subtotaal		€ 6.705,00	€ 3495,04		€ 4394,04
3 x Wandel- en fietsroutes	Vorbereiding	€ 2.900,00	€ 2400,00	-	€ 2400,00
	Vormgeving 3 routes	€ 1.715,00	€ 978,75	-	€ 978,75
Subtotaal		€ 4.615,00	€ 3378,75		€ 3378,75

Kunst					
3 x Kunstmanifestatie	3 x Honorarium curatoren	€ 12.240,00	€ 4387,06	€ 4080,00	€ 8467,06
Subtotaal		€ 12.240,00	€ 4387,06	€ 4080,00	€ 8467,06
Educatie op basisscholen	1 x Ontwikkeling educatie	€ 18.387,00	€ 13922,68	-	
	40-70 x Plannen en uitvoeren educatie op basisscholen	€ 15.800,00	-	€ 6553,82	€ 6553,82
Subtotaal		€ 34.187,00	€ 13922,68	€ 6553,82	€ 20476,50
Ontdektas	1 x Ontwikkeling ontdektas	€ 2.950,00	€ 2917,50	-	€ 2917,50
	20 x Productie ontdektas	€ 750,00	€ 883,12	-	€ 883,12
Subtotaal		€ 3.700,00	€ 3800,62		€ 3800,62
Erfgoed					
Hooiwagen	1 x Productie hooiwagen als mobiel museum	€ 15.900,00	€ 19737,72		€ 19737,72
	3 x Ontwikkeling programma kinderen & volwassenen	€ 11.700,00	€ 9701,21	€ 3691,84	€ 13393,06
	24 x Plannen en uitvoeren Hooiwagen en programma op locatie	€ 12.454,00	€ 3383,75	€ 1993,06	€ 5376,80
Subtotaal		€ 40.054,00	€ 32822,68	€ 5684,90	€ 38507,58
Jam-kasten	Vorbereiding	€ 1.100,00	-	€ 28,07	€ 28,07
	7 x Materiaal budget	€ 3.300,00	-	€ 3000,00	€ 3000,00
Subtotaal		€ 4.400,00	-	€ 3028,07	€ 3028,07
Vlaggen & vaandels	10 x Vrijwilligers vergoeding	€ 1.000,00	€ 1202,36	-	€ 1202,36
	10 x Materiaalgeld	€ 750,00	€ 990,99	-	€ 990,99
Subtotaal		€ 1.750,00	€ 2193,35	-	€ 2193,35

Cross-over					
3 x Oogsfeest	Voorbereiding	€ 6.900,00	€ 1549,91	€ 3649,15	€ 5199,06
	Uitvoering oogstfeest	€ 3.500,00	€ 1254,69	€ 3715,60	€ 2374,69
Subtotaal		€ 10.400,00	€ 2804,60	€ 7364,75	€ 10169,35
1 x Eindpublicatie	Voorbereiding	€ 600,00	-	-	-
	Curator	€ 2.100,00	-	-	-
	Vormgeving	€ 1.440,00	-	-	-
	Afdrukken enkele exemplaren	€ 1.000,00	-	-	-
Subtotaal		€ 5.140,00	-	-	-
Totaal		€ 139.797,00	€ 86550,01	€ 28075,35	€ 113261,55

Toelichting

In de eerste kolom staat het budget per projectonderdeel uit de aangepaste begroting (verslag 2023). Vervolgens de kosten per onderdeel die gemaakt zijn in 2023 & 2024 en in 2025. Deze kosten zijn opgeteld in de totale kosten per projectonderdeel tot nu toe.

De activiteiten binnen het projectonderdeel natuur & landschap liggen op schema wat betreft uitvoering en budgettering. We hebben dit jaar wat extra middelen aan materialen voor de citizen science uitgeven.

In het geheel hebben we onderdelen die afgerond zijn binnen dit projectonderdeel positief afgesloten. Soms met een overschot, maar deze worden weer gebruikt om overschrijdingen van andere projectonderdelen te vereffenen.

Voor het projectonderdeel Oogstfeest hebben we dit jaar meer uitgegeven dan begroot. Door het slechte weer op die dag waren de opbrengsten lager dan verwacht.

De educatie op basisscholen is van start gegaan. In 2025 zijn al enkele klassen bezocht. In 2026 gaan we dit projectonderdeel afronden.

Voor het kunstproject hebben we extra middelen aangevraagd via fondsen. Door slecht weer is het laatste weekend van dit onderdeel niet door kunnen gaan. Dit wordt in 2026 uitgevoerd. Van dit kunstproject wordt een seperate verantwoording geschreven. De eigen inbreng van de stichting staat wel in dit schema.

Begroting 2026

PROJECT ONDERDEEL	OMSCHRIJVING	BUDGET 2026
Natuur & Landschap		
14 x Citizen science & art	Vorbereiding	€ 600,00
	Uitvoering velddagen incl. Begeleiding en lunch	€ 750,00
	Onderzoeks materiaal & attentie onderzoekers	€ 350,00
	Kunstwerk om onderzoeks materiaal en resultaten te verzamelen en documenteren	
Subtotaal		€ 1700,00
33 x Werkdagen & workshops	Werkdagen incl. lunch	-
	Workshops incl. Begeleiding en lunch	€ 900,00
Subtotaal		€ 900,00
3 x Wandel- en fietsroutes	Vorbereiding	-
	Vormgeving 3 routes	-
Subtotaal		-
Kunst		
3 x Kunstmanifestatie	3 x Honorarium curatoren	€ 2500,00
Subtotaal		€ 2500,00
Educatie op basisscholen	1 x Ontwikkeling educatie	
	40 x Plannen en uitvoeren educatie op basisscholen	€ 2970,00
Subtotaal		€ 2970,00
Ontdektas	1 x Ontwikkeling ontdektas	
	20 x Productie ontdektas	
Subtotaal		-

Erfgoed		
Hooiwagen	1 x Productie hooiwagen als mobiel museum	-
	3 x Ontwikkeling programma kinderen & volwassenen	-
	24 x Plannen en uitvoeren Hooiwagen en programma op locatie	€ 1550,00
Subtotaal		€ 1550,00
Jam-kasten	Vorbereiding	-
	7 x Vrijwilligers vergoeding	-
	7 x Materiaal budget	-
Subtotaal		-
Cross-over		
3 x Oogsfeest	Vorbereiding	€ 4500,00
	Uitvoering oogstfeest	€ 2500,00
Subtotaal		€ 7000,00
1 x Eindpublicatie	Vorbereiding	€ 600,00
	Curator	€ 2100,00
	Vormgeving	€ 1440,00
	Afdrukken enkele exemplaren	€ 1000,00
Subtotaal		€ 5140,00
Totaal		€ 21760,00

Planning

DATUM	ACTIVITEIT
22 april	Voer de bij bij - voedselbank
5 juni	Landschapsatelier vleermuizen
13 Juni	Landschapsatelier graslanden
20 sept	Oogstfeest 2026

Codes culturele sector

Omdat we als organisatie ons bewegen in de culturele sector en dit voor toekomstige projecten steeds belangrijker wordt, nemen we in dit verslag de codes voor de culturele sector op. Voor alle codes geldt dat we ze onderschrijven en in dit jaarverslag omschrijven we de ambities met betrekking tot de codes. In toekomstige verslagen zullen we reflecteren op de toepassing van de codes.

Governance code

Onze organisatie is een kleine organisatie met een bestuur, we hebben geen medewerkers en werken alleen met opdrachtnemers zoals zzp-ers en andere organisaties of bedrijven.

De stichting heeft een ANBI Status en rapporteert ook als zodanig. In de statuten van de stichting zijn de rollen, bevoegdheden en verantwoordelijken van de bestuursleden vastgelegd.

De stichting heeft een huishoudelijk reglement, dit is afgelopen jaar opnieuw vastgesteld. Hierin staan afspraken over de frequentie van vergadering, verdere uitwerking van de verantwoordelijkheden van de bestuursleden en de werkwijze rondom vergaderingen en

afspraken die gemaakt worden. Ook hierin staat een onderdeel opgenomen over de mix van deskundigheid van de bestuursleden, onafhankelijkheid van de bestuursleden en (ongewenste) belangenverstrengeling. Het huishoudelijk reglement is geplaatst op de website van de stichting. Voor de naleving van de wet- en regelgeving; vanuit de gemeente is een vrijwilligers verzekering afgesloten via de VNG. Dit dekt risico's van het bestuur maar ook van mensen die werk uitvoeren in het veld. Voor het afdekken van aansprakelijkheid tijdens werkzaamheden in het veld wordt gebruik gemaakt van de ARBO-app van Stigas.

Fair Practice Code

Stichting The Butterfly House volgt de gangbare standaarden voor goed bestuur en toezicht volgens de Governance Code Cultuur. Die Code helpt bestuurders en toezichthouders in de cultuursector bewust te reflecteren en keuzes te maken bij beleid maken, besluiten, uitvoeren en toezicht houden, en over gedrag, verantwoordelijkheid en integriteit. Een aanvulling op de Governance Code Cultuur is de Fair Practice Code. Als speler in de cultuursector en opdrachtgever voor zzp-ers in de ontwerp

en cultuursector, neemt de stichting de Fair Practice Code in acht bij werkafspraken met en vergoedingen voor zzp-ers en samenwerkende partners.

Wij vinden dit van groot belang voor een eerlijke en duurzame bedrijfsvoering en voor een sterke, toekomstbestendige cultuursector.

De ambities met betrekking tot de Fair Practice Code worden in 2024 geformuleerd en gepubliceerd op de website.

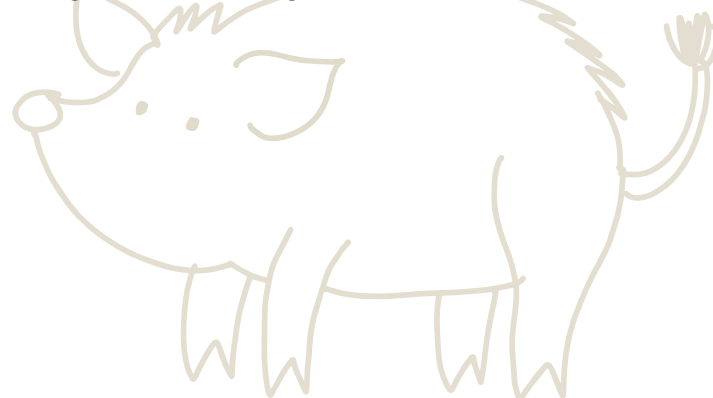

Code diversiteit en inclusie

Met betrekking tot de code Diversiteit en inclusie is er een stappenplan opgesteld om te komen tot een meer diverse en inclusievere organisatie. Dit richt zich op de 4 P's; programma, publiek, personeel en partners. De eerste stap is weten waar je staat. Door middel van een scan wordt inzichtelijk gemaakt op welke onderdelen nog verbeteringen door te voeren zijn. De tweede stap is om dit te integreren in de visie en vervolgens een plan van aanpak (stap 3) te maken waarbij voor de

4 P's doelstellingen worden opgesteld. Als laatste wordt het plan van aanpak gemonitord en geëvalueerd (stap 4). In 2025 wil de stichting invulling gaan geven aan stap 1,2 en 3. In het jaarverslag van 2025 zal dit gemonitord en geëvalueerd worden.

boeren voor de natuur

Tussentijdse
rapportage
2025

Het project Boeren voor de Natuur is mede mogelijk gemaakt door:

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

het Prins Bernhard
cultuurfonds

Colofon

Vormgeving huisstijl studio groenergras

Opmaak Stichting the butterfly house

We danken al onze partners voor de samenwerking dit jaar! Groener Gras, Firma Ficus, Moniek Wegdam, Vince Shrooth en Rene Frenken.